

หัวข้อวิจัย รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง

ผู้วิจัย นางสาวชนิษฐา อำนกมณี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง 2) สร้างและทดลองใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกแบบประเมิน แบบตรวจสอบและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง พบว่า

1.1 องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการและแสวงหาความร่วมมือ 2) การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน 3) การดำเนินการความร่วมมือ 4) การกำกับติดตาม และประเมินผลความร่วมมือ และ 5) การปรับปรุงผลความร่วมมือ

1.2 สภาพปัจจุบันของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหาร

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง เรียงลำดับความสำคัญสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ขั้นตอนที่ 4 การกำกับติดตาม และประเมินผลความร่วมมือ และขั้นตอนที่ 2 การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนกับขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงผลความร่วมมือ และองค์ประกอบที่ 1 การเตรียมการและแสวงหาความร่วมมือ ตามลำดับ

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง โดยการสังเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

1.3.1 การเตรียมการและแสวงหาความร่วมมือ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของเครือข่าย วิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนวณศักยภาพและทรัพยากรที่ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การแต่งตั้งคณะทำงาน ด้านเครือข่าย การคัดเลือกหน่วยงานหรือเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญตรงกับความต้องการ การติดต่อประสานงานและเจรจาสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ นำเสนอประโยชน์ร่วมกัน ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) หรือข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ

1.3.2 การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน การกำหนดขอบเขตของความร่วมมือ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ระบุหัวข้อหรือสาขาที่จะร่วมมือ กำหนดเป้าหมาย ระบุบทบาทและความรับผิดชอบ จัดทำทะเบียนองค์กร กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงาน ทำเอกสารข้อตกลงอย่างเป็นทางการ การประชุมระดมความคิดเห็น กำหนดกิจกรรมหลัก ระบุขั้นตอนดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลา กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) วางระบบติดตามและประเมินผล ประชุมติดตามเป็นระยะ

1.3.3 การดำเนินการความร่วมมือ ดำเนินกิจกรรมตามแผน โดยการจัดโครงการ/กิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งคณะทำงานหรือผู้ประสานงานกลางของเครือข่าย ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็วและเหมาะสม จัดประชุมติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบความคืบหน้า การเก็บข้อมูลและหลักฐานการดำเนินงาน วัดผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ที่กำหนดไว้ แก้ไขปัญหาและปรับปรุง จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอผลต่อผู้บริหารและสมาชิกเครือข่าย วางแผนความร่วมมือต่อเนื่องระยะยาว พัฒนาโครงการใหม่ ๆ จากความสำเร็จเดิม ขยายเครือข่ายไปยังหน่วยงานหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาในรอบต่อไปนำเสนอ

1.3.4 การกำกับติดตามและประเมินผลความร่วมมือ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล กำหนดวัตถุประสงค์การติดตาม กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประเมินระหว่างดำเนินงาน ประเมินหลังสิ้นสุดกิจกรรม ใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย การประชุมสรุปบทเรียน จัดทำรายงานสรุปความก้าวหน้าและผลการประเมินเสนอผลต่อผู้บริหารและ

สมาชิกเครือข่าย รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ การถอดบทเรียนความร่วมมือในการจัดการศึกษา การสะท้อนกลับ

1.3.5 การปรับปรุงผลความร่วมมือ ทบทวนข้อมูลจากรายงานการติดตามและประเมินผลแยกประเด็นที่ประสบความสำเร็จและต้องปรับปรุงใช้ข้อมูลเชิงและข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการตรวจสอบทบทวนนำไปเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ระบุจุดอ่อนและปัจจัยที่ต้องแก้ไข กำหนดเป้าหมายการปรับปรุงให้ชัดเจน วางมาตรการแก้ไข นำมาตรการแก้ไขไปใช้สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ร่วมกันจัดเวทีแลกเปลี่ยนบทเรียนและประสบการณ์ ส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามสถาบัน บันทึกกรณีตัวอย่างความสำเร็จ เพื่อใช้เป็นต้นแบบ

2. ผลการสร้างและทดลองใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง พบว่า

2.1 รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) แนวคิดทฤษฎี 4) เนื้อหา:การบริหารความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 4.1 การเตรียมการและแสวงหาความร่วมมือ 4.2 การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน 4.3 การดำเนินการความร่วมมือ 4.4 การกำกับติดตามและประเมินผล และ 4.5 การปรับปรุงผลความร่วมมือ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นของต่อรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านที่ 3 ความเป็นประโยชน์กับด้าน 4 ความถูกต้อง ด้านที่ 2 ความเป็นไปได้ และด้านที่ 1 ความเหมาะสม ตามลำดับ

2.2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง พบว่า

2.2.1 สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.2 คุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2566

2.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.86

2.2.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 100 มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีขึ้นไป

2.2.2.3 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 100 มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน อยู่ในระดับดีขึ้นไป

2.2.2.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 98.85 มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน อยู่ในระดับดีขึ้นไป

2.2.2.5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม มีร้อยละค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าร้อยละค่าเฉลี่ยระดับชาติทุกวิชา

2.2.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม มีจำนวนรางวัล 154 รางวัล เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน มีจำนวนรางวัล 5 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร มีจำนวนรางวัล 4 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับครูและบุคลากร มีจำนวนรางวัล 12 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีจำนวนรางวัลระดับชาติ จำนวน 59 รางวัล จำนวนรางวัลระดับนานาชาติ จำนวน 74 รางวัล รวม 133 รางวัล

2.2.4 ผลการดำเนินงานกิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการตามรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม มีจำนวน 37 ครั้ง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า กิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในประเทศ จำนวน 26 ครั้งและกิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการต่างประเทศ จำนวน 11 ครั้ง

2.2.5 ความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง คุณภาพผู้เรียน พบว่า

3.1 สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2567 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 คุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2567

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม ค่าเฉลี่ย 3.92

3.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 100 มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีขึ้นไป

3.2.3 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 100 มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

3.2.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม นักเรียนร้อยละ 99.50 มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน อยู่ในระดับดีขึ้นไป

3.2.5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ในภาพรวม มีร้อยละค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าร้อยละค่าเฉลี่ยระดับชาติทุกวิชา

3.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ปีการศึกษา 2567 พบว่า ในภาพรวม มีจำนวนรางวัล 221 รางวัล เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน มีจำนวนรางวัล 7 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร มีจำนวนรางวัล 2 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับครูและบุคลากร มีจำนวนรางวัล 11 รางวัล ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีจำนวนรางวัลระดับชาติ จำนวน 151 รางวัล จำนวนรางวัลระดับนานาชาติ จำนวน 50 รางวัล รวม 221 รางวัล

3.4 ผลการดำเนินงานกิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ตามรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2567 ในภาพรวม จำนวน 42 ครั้ง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า กิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในประเทศ จำนวน 30 ครั้งและกิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการต่างประเทศ จำนวน 12 ครั้ง

3.5 ความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง ปีการศึกษา 2567 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการรับรองรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองรูปแบบ